ကုက္ကိုစုကျေးရွာ

ကုက္ကိုစုကျေးရွာအုပ်စု

မြစ်သားမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

(၂၀၁၇ - ၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ကုက္ကိုစုကျေးရွာ ၊ မြစ်သားမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

မာတိကာ

ခေါင်းစဉ်	စာမျက်နှာ
မာတိကာ	ခ
စကားချီး	၁
ကုက္ကိုစုကျေးရွာ၊ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မြစ်သားမြို့နယ်	၃
အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၄
(၁) နိဒါန်း– ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၄
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	၄
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၆
(၂) ကျေးရွာ၏တည်နေရာ၊ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၆
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား	၆
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၇
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ	၇
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်လက်များ	၇
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	၇
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	၈
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ	၈
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ	၉
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု	၉
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ	၉
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	၉
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	၁၀
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	၁၁
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	၁၂
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	၁၂
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	၁၂

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု ၁၃
(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမှီမှု- လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ၁၄
(စျ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး ၁၄
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၄
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ ၁၄
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၅
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ ၁၅
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၁၇
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၁၈
(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ၁၈
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း ၁၉
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ ၁၉
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ ၂၁
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ် ၂၁
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၂
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ ၂၂
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း ၂၃
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ၂၃
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ ၂၄
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၄
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း ၂၅
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း ၂၆

(၈) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ ၂၇

ကိုးကားစာရင်း ၂၈
အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၂၉
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ ၃၀

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၇ / ၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၀ / ၂၁ ခုနှစ်အထိ(၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါတယ်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်း နှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့ သော ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာန ဆိုင်ရာများမှ ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောစီမံကိန်းကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းတွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက်ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်း အရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ကုက္ကိုစုကျေးရွာ၊
မြစ်သားမြို့နယ်။

ကုက္ကိုစုကျေးရွာအခြေပြမြေပုံ၊ မြစ်သားမြို့နယ်

အပိုင်း က

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(၁) နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်။ ။ ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲ အကောင် ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲ ရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ ကိန်း ဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါ သည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော် ရန်လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိ ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရ သော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုး ဖြစ်စေ သော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ အနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်း များကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့ ၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင် မည် ဖြစ်ပါသည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ် သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေး ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ် ၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်) ၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှု များ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု။ ။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလ တစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကိုအခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်း များကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏တည်နေရာ၊ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား ။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် ကုက္ကိုစုကျေးရွာအုပ်စု၊ မြစ်သားမြို့နယ်တွင် ပါဝင်ပါသည်။ မြစ်သားမြို့နယ်၏ အရှေ့တောင်ဘက်တွင် တည်ရှိပြီး ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် ငွေ့ကြီးရွာ ၊အနောက်ဘက်တွင် သာလွန်ရွာ ၊တောင်ဘက်တွင် ရွာသာရွာ ၊မြောက်ဘက်တွင် ထနောင်းကုန်းရွာ တို့ရှိပါသည်။ တပေါင်းလ၊

တန်ခူးလများတွင် နေပြင်း၍ နယုန်လမှ ဝါခေါင်လအထိ မိုးရွာသွန်းပြီး တော်သလင်းနှင့် သီတင်းကျွတ်လမှာ မိုးနည်းပါးသည်။ တန်ဆောင်မုန်းလနှင့် တပို့တွဲလမှာ ပွင့်လင်းရာသီ ဖြစ်ပါသည်။ ရေမြေရာသီဥတုမှာ သင့်တင့်မျှတ သော ရာသီဥတုဖြစ်၍ မြေပြန့် ဒေသ ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ။ ။ မြေဆီဩဇာကောင်းသော လယ်ယာမြေများ ရှိပါသည်။ ကင်းတားဆည် မှ စိုက်ပျိုးရေကို ရာသီအလိုက်ရရှိ၍ စိုက်ပျိုးပါသည်။ လယ်စိုက်ပျိုးမှုအနေဖြင့် စပါး၊ ကြက်သွန် စသော သီးနှံများ စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်း ပါသည်။ လယ်ယာမြေ အမျိုးအစားဖြစ်၍ နွားစာ အသင့်အတင့်ရှိ ပြီး ဆေးဖက်ဝင်အပင်များဖြစ်သော ထိကရုံး၊ ဘိစပ် စသော ဆေးဖက်ဝင် အပင်များ လွန်စွာ ပေါက်ရောက်ကြပါသည်။ ပတော်၊ လက်သည်းကွဲ၊ မြေဇာ ၊ ကောက်ရိုး စသော နွားစာ ပေါက်ရောက် ပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများ။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၂၁၃) ရှိပါသည်။ အမျိုးသားစုစုပေါင်း (၃၈၄) ဦးနှင့် အမျိုးသမီးစုစုပေါင်း (၄၃၂) ဦးရှိပြီး ၊ စုစုပေါင်း လူဦးရေ (၈၁၆) ဦးရှိပါသည်။ နို့စို့အရွယ် ကလေးသူငယ် မ (၉) ဦးသာ ရှိပါသည်။ အများစုသော လူဦးရေ (၆၀၂)ဦး သည် ၁၅ နှစ်နှင့် ၆၄ နှစ်အကြား အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်များဖြစ်၍ လုပ်သား အင်အား ပေါများပါသည်။ ၆၅နှစ်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုအရွယ်သည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၂၈) ဦး ရှိပါသည်။ ၅နှစ်မှ ၉နှစ်အကြား၊ မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ် (၄၈)ဦး၊ ၁၀နှစ်မှ ၁၄နှစ်အကြား အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ် (၇၂)ဦး ရှိပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုလုပ်ကြပါသည်။ တောင်သူလယ်သမား (၅၁) ဦး၊ အလုပ်သမားဝန်ထမ်း (၈)ဦးနှင့် ကျပန်းအလုပ်လုပ်ကိုင်သူ (၁၄၁)ဦး ရှိပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်း များ တွင် အငှားလုပ်ခြင်း၊ စျေးရောင်း စျေးဝယ်၊ အိမ်ဆိုင်များ၊ အပ်ချုပ်စက်လုပ်ငန်း၊ လက်သမား/ပန်းရံ လုပ်ငန်း များ၊ ကား၊ ထော်လာကျီမောင်းခြင်း စသော ကျပန်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျနော်တို့ ကျေးရွာ၏ နေ့စားလက်ခများမှာ ပုံမှန် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွက် ကျား (၅၀၀၀) နှင့် မ (၃၀၀၀) ဖြစ်ပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေး ပန်းရံလက်သမားလုပ်ငန်းများတွင် ကျား (၇၀၀၀)နှင့် မ (၅၀၀၀) ဖြစ်ပါသည်။ ယာဉ်စက်ကိရိယာ ပြင်ဆင်ရာတွင် ကျား (၅၀၀၀)၊ လက်လီ လက်ကား

ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် အပ်ချုပ်စက်လုပ်ငန်းတို့တွင် မ (၄၀၀၀) အထိ ဝင်ငွေ ရှိပါသည်။ လက်သမား ပန်းရံလုပ်ငန်းများသည် ဝင်ငွေကောင်းသော်လည်း ပုံမှန်အလုပ် မရှိကြပါ။ ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် စက်ချုပ်လုပ်ငန်းတို့သည်လည်း ဝင်ငွေပုံမှန်ရသော လုပ်ငန်းများ မဟုတ်ကြပါ။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကိုလည်း မိသားစုအပိုဝင်ငွေနှင့် စားသုံးနိုင်ရန်အတွက် မွေးမြူကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ (၉၉) အိမ်ထောင်စု နှင့် ၂.၅ ဧကအောက်ဆင်းရဲသား တောင်သူ အိမ်ထောင်စု (၈၂) ရှိပါသည်။ ၂.၅ ဧက ထက် ပိုင်ဆိုင်သော တောင်သူငယ်နှင့် တောင်သူလတ် သည်(၂၅) ဦးရှိပါသည်။ ၁၂.၅ ဧကအထက် ပိုင်ဆိုင်သော တောင်သူကြီး (၇) ဦးရှိပါသည်။ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ်ကို သာတွေ့ရပါသည်။

(၈) ဆင်းရဲမွဲတေမှု ၊ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ။ ။ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု (၂၈) စုနှင့် အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၉၉) စုရှိပြီး၊ (၁၂၇)သည် အဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းအိမ်ထောင်စုများသည် အများအားဖြင့် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများ၊ လယ် ၂.၅ ဧကအောက်ပိုင်ဆိုင်သော ဆင်းရဲသားတောင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကြုံရာကျပန်း အလုပ်များကိုသာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြပါသည်။ယေဘုယျအားဖြင့် ဆင်းရဲသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု (၇) အိမ်နှင့် အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စု (၂၅) စုရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% ကို စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းအရ အများစုသည် နပ်ကျော်စားခြင်း၊ လျှော့စားခြင်း၊ ပြောင်းလဲ စားသုံးခြင်းများ မတွေ့ရပါ။ ၃ လအောက်သာ ဝမ်းစာ ဖူလုံသူများသည် လုပ်အားခကြိုယူခြင်းနှင့် (၃) လမှ (၆) လအထိ ဖူလုံသူများသည် ချေးငွေချေး ယူကြ ပြီး ဝမ်းစာအခက်အခဲကို ဖြေရှင်းကြရပါသည်။

ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေများမှာ အချို့သောနှစ်များတွင် မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ပိုးမွှားရောဂါအခြေအနေများ ကြုံတွေ့ရတတ်ပါသည်။ ထို့သို့သော အခြေအနေများတွင် အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ၊မြေယာမဲ့များ၊ လက်လုပ်လက်စားများအတွက် အလုပ်အကိုင် ရှားပါး ခြင်း အခြေအနေများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ။ **။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် ရောဂါကြီးကြီးမားမားဖြစ်ပွားမှု မရှိ** သော်လည်း ရာသီအကူးအပြောင်းကာလ မိုးရာသီများတွင် သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါများ ဖြစ်ပွား

တတ်ပါသည်။ ဆီးချို၊ သွေးတိုး စသော ရောဂါများလည်း အသင့် အတင့် ဖြစ်ပွားသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး မူလတန်းကျောင်းတွင် ကလေးသူငယ်များအတွက် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှု အစီအစဉ်များ တစ်ခါတစ်လေ ဆန်ပြုတ် ၊မုန့်ဟင်းခါး ၊ကြာဇံ တိုက်ကျွေးပေးပါသည်။

(c) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှု။ ။ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း အသင့်အတင့် ရှိသည်ဟု သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။ စာမတတ်သူ ကျား (၂၂)ဦး ၊မ (၄၀) ဦးသာပါရှိပါသည်။ အများစုသည် မူလတန်း အဆင့်ရှိသူ (၄၄၂)ဦး နှင့် အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ (၁၅၇) ဦး ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ အထက်တန်း အဆင့်ရှိသူ (၆၀) ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူ (၃၉) ဦး သာရှိပါသည်။ မူလတန်းအရွယ်နှင့် အလယ်တန်းအရွယ် ကလေးအများစုသည် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းပညာကို လက်လှမ်းမီ သင်ကြား နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ကျောင်းတက်နှုန်း အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းသူသား (၅၇) ဦးနှင့် အလယ်တန်း ကျောင်းသူ/သား (၄၈) ဦးရှိပါသည်။ အထက်တန်း ကျောင်းသူ/သား (၁၈) ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူ/သား (၁၁) ဦးရှိပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာများကို ကူမဲ (အ.ထ.က) ကျောင်းနှင့် မြစ်သား (အ.ထ.က) ကျောင်းများတွင် သွားရောက် တက်ရောက်ကြပါသည်။ ကျောက်ဆည် တက္ကသိုလ်၊ ရတနာပုံ တက္ကသိုလ်များသို့ တက်ရောက်ကြပါသည်။ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ စက်ချုပ် စသောကျွမ်းကျင် ပညာရှင် များရှိပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု။ ။ ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုသည် များစွာကွာခြားမှုမရှိပါ။ လူဦးရေ ဆိုင်ရာ အချက်အလက်အရ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေတွင် အမျိုးသမီးအချိုးသည် အမျိုးသား များထက် ပိုမိုများပြားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာကဏ္ဍတွင်လည်း အမျိုးသမီးများ သည် အမျိုးသားများထက် ပညာလေ့လာသင်ယူရန် အခွင့်အရေးပိုရသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ထို့အတူ ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုကဏ္ဍတွင် ထုံးတမ်းဓလေ့အရ အမျိုးသမီးပါဝင်မှု မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်ပါဝင် ခွင့် ရကြပါ သည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် ဂေါပက၊လောကရှေ့ဆောင် ပရဟိတ၊ ဓမ္မစကြံာဝတ်ရွတ်အသင်းနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အသင်းအဖွဲ့များ ရှိပါသည်။ ဘာသာရေး၊

ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေးနှင့် ငွေရေး ကြေးရေးကိစ္စများနှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စများကိုပါ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများ ပါဝင်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုလည်းကောင်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင် ကြပါသည်။ ပိုမိုပူးပေါင်းပါဝင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်အသိအမြင်များ၊ မှတ်တမ်းမှတ်ရာများ စနစ်တကျ ထားသိုနိုင်ရန် ပံ့ပိုးပေးရန် လိုပါမည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ။ ။ ကုက္ကိုစုကျေးရွာသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြပါသည်။ တောင်သူ (၅၁) ဦးရှိပါသည်။ စုစုပေါင်းလယ်မြေ ဧက(၂၃၂.၂၅) ရှိပါသည်။ မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန် ကြပါသည်။ကင်းတားဆည်မှ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ ရာသီအလိုက် ရရှိပြီး၊ လုံလောက်မှု ရှိသည်ကိုလည်းတွေ့ရပါသည်။ စပါး၊ ကြက်သွန် စသော သီးနှံများကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စပါးကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ တစ်ဧကလျှင် တင်း ၇၀ မှ ၉၀ အထိ အထွက်နှုန်း ရရှိပါသည်။ ဇွန်လမှ စက်တင်ဘာလအတွင်း အစေ့ချစိုက်ပျိုးနည်းဖြင့်လည်း စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ပိုမိုဖြစ်ထွန်းအောင်မြင် ပါသည်။ မြစ်ပိုး၊ ဆစ်ပိုး၊ ပြစုပ်၊ မှိုစသော ပိုးမွှား ရောဂါများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အခြားသီးနှံများမှာ အထွက်နှုန်း အသင့်အတင့် ထွက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ထွန်စက် (၁) စီး ၊ လက်တွန်းထွန်စက် (၅) စီး၊ ခွေလှေ့စက် (၂)ခု နှင့် ရေစုပ်စက် (၈) လုံးသာ ရှိပါသည်။ အချို့သော အိမ်ထောင်စုများသည် ခိုင်းနွားကို အသုံးပြုကြပါသည်။ကျေးရွာတွင် ထွန်စက်ကြီးများအား ကိုယ်ပိုင်ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း မရှိ သည့်အတွက် ထွန်စက်ကြီးများကို ငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ထွန်စက်ကြီးများကို တစ်ဧကကို ၂၀၀၀၀/၂၃၀၀၀ ကျပ်နှုန်းခန့်ပေး၍ ငှားသုံးရပါသည်။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေရရှိပါသည်။ သီးနှံမျိုးစေ့များ၊ မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ် ဆေးများကို ကူမဲမြို့ ၊ မြစ်သားမြို့ရှိ ဆိုင်များမှ ဝယ်ယူလက်လှမ်းမီပါသည်။ လယ်ယာလုပ်သား အသင့်အတင့် ပေါများပါသည်။ လယ်ယာ ထုတ်ကုန်များကို ကျေးရွာတွင်းမှာ ရောင်းချရန် ခက်ခဲပါသည်။ သို့သော် စိုက်ပျိုးရေးကို ပံ့မှန်အလုံအလောက် ရရှိခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ အခွင့်အလမ်း တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေသည် လုံလောက်မှု နည်းပါးပြီး၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး အတွက် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ လက်လှမ်းမီမှု မရှိပါ။ ပွဲစားများ၏ ဈေးနှုန်းကိုသာ မှီခိုရ၍ မှန်ကန် သော သီးနှံဈေးကွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် နွား၊ နို့စားနွားနှင့် ဝက် ကြက် ဘဲ ကိုသာ မွေးမြူကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ လယ်ယာ လုပ်ငန်းခွင်အတွက် နွားများကို အသုံးပြုရန် မွေးမြူမှု နည်းပါးကြပါသည်။ လယ်ယာသုံး စက် ကိရိယာများကိုသာ ငှားရမ်း အသုံးပြုမှု များပြားပါသည်။ခွာနာလျှာနာရောဂါသာ ဖြစ်ပွားသည် ကို တွေ့ရပြီး ဒေါင့်တန်းနှင့် ခြေပုပ်လက်ပုပ် စသော ကူးစက်ရောဂါများ ရံဖန်ရံခါမှသာ ဖြစ်ပွားသည် ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်မှုနည်းပါးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း များ လုပ်ဆောင်ရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသော်လည်း မွေးမြူရေး အစာ၊ ရေ အသင့်အတင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မြစ်သား၊ ကူမဲ၊ ကျောက်ဆည်မြို့များနှင့် အနည်းငယ်သာကွာဝေးသည့်အတွက် မွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်များ တင်ပို့ရောင်းချရန် အခွင့်အလမ်း ရှိပါသည်။ မွေးမြူရေး ချေးငွေ သီးသန့် မရှိသော်လည်း သမဝါယမအသင်း၏ ချေးငွေ ရရှိပါသည်။ မြို့နယ်တွင် တိမွေးကုဋ္ဌီးစီးဌာနရှိပါသည်။ ကြိုတင် ကာကွယ်ဆေးများ လာရောက်ထိုးနှံပေးသည့်အတွက် ရောဂါကျရောက်မှု နည်းပါးသည် ကို တွေ့ရှိရ ပါသည်။ သို့သော် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ချိတ်ဆက်မှု မလုပ်ဆောင်ဖူးသေးပါ။ မိသားစု အပိုဝင်ငွေရရှိရန် သို့မဟုတ် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စီးပွားရေးအဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တိုးချဲ့ မွေးမြူသင့်ပါသည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးအတွက် အခြေခံ မွေးမြူရေး ပညာများလိုအပ်ပြီး၊ ကျေးရွာအတွင်မွေးမြူရေး လုပ်သားများရှိပါက ကျေးရွာအတွင်း ကုသကာကွယ်ရေး လက်လှမ်းမီ လာနိုင်ပါသည်။ မြေလွတ်နေရာများ ၍ စားကျက်မြေ သီးသန့်မရှိသော်လည်း မြောင်းဘောင်များတွင် လွှတ်၍ ကျောင်းနိုင်သည့် အတွက် နွား၊ နို့စားနွားမများနှင့် ကြက်များ တိုးချဲ့မွေးမြူ၍ရပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်မွေး မဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအဖြစ် များများစားစားမတွေ့ရပါ။ အိမ်ဆိုင်လုပ်ငန်း၊ စက်ချုပ်လုပ်ငန်း နှင့် ကြံရာကျပန်းလုပ်ငန်းစသော လုပ်ငန်းများသာ တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာ အခြေပြု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း များကိုမူ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ဆိုင် (၅) ဆိုင်၊ စက်ချုပ်သူ (၆) ဦး စသော လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အခွင့်အလမ်း အနေဖြင့် မြို့နှင့်နီးကပ်၍ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု သည် အသင့်အတင့်သာကောင်းမွန်ခြင်းသည် ကျနော်တို့ ကျေးရွာအတွက် အဟန့်အတား တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လုပ်သားအင်အား အနည်းငယ်သာရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မန္တလေး၊ ကျောက်ဆည် စသော မြို့ကြီးများတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း

အနည်းငယ်သာ ရရှိနိုင်ပါသည်။လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရန် အရင်းအနှီး ငွေကြေး၊ လုပ်ငန်းနှင့် ပက်သက်သော နည်းပညာများရရန် အခက်အခဲခြင်းသည် ကျေးရွာအတွက် အဟန့်အတား များဖြစ်ပါသည်။ လျှပ်စစ်ရရှိသုံးပြုနိုင်ခြင်း သည်လည်း ကျေးရွာအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးမသွယ်တန်းရန် ကျန်ရှိနေသော အိမ်ထောင်စုများ ရှိနေခြင်းသည်လည်း အဟန့်အတား တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာအခြေပြု အသေးစား၊ အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ချေးငွေ အစီအစဉ်များ၊ စျေးကွက်၊ နည်းပညာ ချိတ်ဆက်မှု များနှင့်အတူ အခြေခံ အဆောက်အဦ ကဏ္ဍများပါ ဖွံ့ဖြိုးရန် လိုအပ်ပါမည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု။ ။ ကျေးရွာရှိ မြေဆီဩဇာအခြေအနေသည် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည့်အတွက် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဓါတု မြေဩဇာများ အသုံးပြုမှု များပြားခြင်း၊ နွားချေးများ အသုံးပြုမှု နည်းပါးခြင်းအတွက် မြေဆီဩဇာ အရည်အသွေးသည် တဖြည်းဖြည်း ကျဆင်းလာပါသည်။ ဖျက်ပိုးရောဂါကာကွယ်ထိန်းသိမ်းမှု အပိုင်း တွင်လည်း ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကို အလွန်အကျွံသုံးစွဲကြ၍ ပိုးရောဂါများ ဆေးဒဏ်ခံ လာနိုင် ပြီး၊ဘက်စုံပိုးမွှား ရောဂါ ကာကွယ်နည်းစနစ်များ အလေ့အကျင့်များ လုပ်ဆောင်ရန်လိုပါမည်။ အမှိုက်သရိုက်များကို ရွာအပြင်ဘက်တွင် ဖြစ်သလိုစွန့်ပစ်ကြပါသည်။ ဆေးဗူးခွံများကို အသုံးပြုပြီး နှီးစပ်ရာ တွင် စွန့်ပစ်ကြ ပါသည်။

(c) ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု။ ။ ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေရရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ပုံစံ ၇ ရှိသူများသာ ထုတ်ချေးခွင့်ရရှိပါသည်။ ကာလတို ချေးငွေဖြစ်ပြီး၊ ချေးငွေကာလမှာ ၆ လဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဧကလျှင် တစ်သိန်းခွဲရပါသည်။ ဓွန်၊ ဇူလိုင်၊ သြဂုတ်လများတွင် ပုံမှန်ထုတ်ချေးပါသည်။ ငွေတိုးပေးသူထံမှ လည်းချေးငွေ ရယူနိုင်ပါသည်။ အတိုး နှုန်း ၅ ကျပ်မှ ၁၀ကျပ်ခန့် ရှိပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး။ ။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာ မူလတန်း ကျောင်းရှိပါသည်။ မူလတန်းအရွယ်ကလေးငယ်များအားလုံး မူလတန်းပညာကို လက်လှမ်းမီကြပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းပညာကို ကူမဲ (အထက) ကျောင်းသို့ သွားရောက်တက်ရောက်ကြပါသည်။ အထက်တန်းပညာအတွက် ကူမဲ (အထက) ကျောင်းသို့

တက်ရောက်ရန် ပညာရေးဘော်ဒါ ဆောင်တွင်နေ၍ သင်ယူကြရပါသည်။ ကျောင်းဆရာ ၁ ဦးနှင့် ကျောင်း ဆရာမ ၅ ဦးရှိပြီး စုစုပေါင်း ၆ ဦးရှိပါသည်။ ကျောင်းဆရာ/ ဆရာမ လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်း ဧရိယာသည် (၅၂၄) စတုရန်းပေ ရှိပါသည်။ကျောင်းဆောင် ၂ ဆောင်ရှိပြီး သွပ်မိုး၊ နံကပ်၊ တမံတလင်း ခင်းထားပြီး အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ကျောင်းအိမ်သာသည် ယင်လုံအိမ်သာဖြစ်ပြီး အသင့်အတင့်သာကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျောင်းသားများ အသုံးပြုရန်အတွက် ယင်လုံအိမ်သာ (၂) လုံး လိုအပ်ပါမည်။ အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုအနေဖြင့် ကြာဇံ မုန့်ဟင်းခါး ဆန်ပြုတ်စသည်များ ရံဖန်ရံခါ တိုက်ကျွေးလေ့ရှိပါသည်။ မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း မရှိပါ။ မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး၏အထူး အစီအစဉ်များ မရှိပါ။ ကျောင်းအားကစား ကွင်း သီးသန့် ရှိပါသည်။ မိဘဆရာအသင်းကဦးဆောင်၍ ကျောင်းသားစုံညီပွဲတော်၊ ပညာရည်ချွန် ဆုပေး ပွဲများ ကျင်းပပေးပါသည်။

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမှာ ကုက္ကိုစုကျေးရွာတွင် တည်ရှိနေသည့်အတွက် ဆရာမများသည် ကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအား ပုံမှန်ထိုးနှံပေးပါသည်။ အခြေခံ ကျန်းမာရေး ပညာပေး အစီအစဉ်များလည်းရှိပါသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသည် ကုက္ကိုစုကျေးရွာ တွင် တည်ရှိသည့်အတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ရရှိပြီး မွေးလူနာများရှိပါက မွေးဖွားပေးပါသည်။ သို့သော်လည်း အရေးပေါ်လူနာများအတွက် ကူမဲ၊ မြစ်သား ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ကျောက်ဆည်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ပုဂ္ဂလိက ဆေးခန်းများသို့ သွားရောက် ကြပါသည်။ မြစ်သားမြို့နှင့် ၅ မိုင်ခန့်ဝေး၍ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမှီပါသည်။ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အဝီစိတွင်း (တုံကင်)ရေကို သောက်သုံးကြပါသည်။ သောက်သုံးရန် ကောင်းမွန် ပါသည်။ နွေမိုးဆောင်း သောက်သုံးရေ လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ သောက်သုံးရေသည် တစ်ရွာလုံး အတွက် ယခုအချိန်အထိ လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ သောက်သုံးရေအတွက် ပြဿနာ မရှိပါ။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲသူ အိမ်ထောင်စု (၁၃၆) အသုံးပြု ကြပြီး ကျန် အိမ်ထောင်စု (၇၇)စုသည် အိမ်သာ အသုံးမပြုနိုင်ခြင်း မရှိကြပါ။ အခြေခံကျန်းမာရေး ဗဟုသုတများ သိရှိမှု အလွန်အနည်းပါးပါသည်။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအတွက် ဖုံးသွန်လှဲစစ်များကို ပုံမှန်လာရောက် စစ်ဆေးပါသည်။

(ဆ) လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အားကစား။ ။ ကျေးရွာတွင် အပန်းဖြေရန် နေရာသီးသန့်နေရာ မရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် ကဆုန်လ ညောင်ရေသွန်းပွဲ ရှိပါသည်။ ကူမဲမြို့ တောက်ပရစ်ဘုရားပွဲ၊ မြစ်သား တန်ဆောင်တိုင် ဘုရားပွဲ၊ ကျောက်ဆည်ဆင်ကပွဲများသို့ သွားရောက်လေ့ရှိကြပါသည်။ ဘောလုံးပွဲ များကြည့်ခြင်းဖြင့် အပန်းဖြေကြပါသည်။ လူငယ်များသည် အလှူ ၊ မင်္ဂလာဆောင်ပွဲများ ကျွေးမွေး ဧည့်ခံခြင်း လုပ်ငန်း များ၊ပဌာန်း၊ ဓမ္မစကြာရွတ်ခြင်းစသော ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများ၊ လမ်းပြုပြင် ခြင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း သန့်ရှင်းရေး စသော ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ သင်္ကြန်ပွဲအခါကြီး ရက်များတွင် လူကြီးသူမများကို ခေါင်းလျော်ပေးခြင်း၊ သီတင်းကျွတ်အခါသမယတွင် လူကြီးသူမ များကို ကန်တော့ခြင်း၊ သင်္ကြန် ပူဇော်ပွဲများပြုလုပ်ရာတွင် ပါဝင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘောလုံးကွင်းမရှိပါ။ ပိုက်ကျော်ခြင်းခပ်ခြင်း၊ ဘောလီဘောကစားခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ထိုသို့ ကစားနိုင်ရန်အတွက် ဝိုင်းမြေကျယ်သော အိမ်များသို့ အကူအညီတောင်း၍ ကစားကြ ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၏ အခွင့်အလမ်း ရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး။ ။ ကျေးရွာတွင်းလမ်း၊ ချဉ်းကပ်လမ်း၊ ရွာချင်းဆက်လမ်းများသည် မြေသားလမ်း များ ဖြစ်ကြပါသည်။ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ် ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ကားများကို အသုံးပြုသွားလာကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကွန်ကရစ်တံတား (၁) စင်းရှိပါသည်။ အရည်အသွေး အသင့်အတင့်သာ ကောင်းမွန်ပါ သည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား သွယ်တန်းပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စု ၂၁၃ စုတွင် (၉၈) အိမ်ထောင်စုသည် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီး အသုံးပြုကြပြီး ကျန် (၁၁၅) အိမ်ထောင်စု၊ ဖယောင်းတိုင်၊ ဘက္ထရီမီးများသာ အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင်တယ်လီနောတာဝါတိုင်နှင့်လက်လှမ်းမီမှုရှိပါသည်။အခြားတယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်မှု များလည်း အနည်း ငယ် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျေးရွာ တွင် ဖုန်းအသုံးပြုမှုလည်းများပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်းအေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး။ ။ ကျေးရွာသည် မြစ်သားမြို့နှင့် ၅ မိုင်ခန့် နှင့် ကူမဲရဲတပ်စခန်းနှင့် ၁ မိုင်သာဝေး၍ ရဲဘက်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု မရှိ၍ တည်ငြိမ်အေးချမ်းပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊

အဟန့်အတား များ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်သော အခြေအနေကောင်းများ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် ယေဘုယျအားဖြင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုကောင်းပြီး၊ လူထု ပူးပေါင်းမှု ကောင်းပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လယ်ယာမြေများပေါများ၍ မြေဆီဩဇာ အသင့် အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကင်းတားဆည်မှ စိုက်ပျိုးရေးရရှိ၍ စပါး ၊ကြက်သွန် စသော သီးနှံများ ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်ပါသည်။ ကျေးရွာအနီးရှိ ပေါက်ချောင်းမြောင်းမှ ရေသွယ်ယူ၍ စိုက်ပျိုးရေရရှိ စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေးတွင်လည်း နွား၊ ကြက်၊ ဝက် ၊ ဘဲများ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူနိုင်ပါသည်။ စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း မြေလွတ်မြေလပ်များနှင့် မြောင်းဘောင်များတွင် လွတ်ကျောင်းနိုင်ကြပါသည်။ အစာ၊ ရေလည်းပေါများပါသည်။ မြို့နှင့် အနည်းငယ်ကွာဝေး၍ မွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်များ အလွယ်တကူ တင်ပို့ ရောင်းချနိုင်ရန် အခက်ခဲ အနည်းငယ် ရှိပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများ၊ ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျေးရွာအဆင့်တွင် အောက်ပါ အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ ရင်ဆိုင်ရပါသည်။

ဒေသခံတောင်သူများသည် မိရိုးဖလာဓလေ့နည်းဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးလေ့ကြပြီး၊ ပြောင်းလဲ စိုက်ပျိုးရန် စိတ်ပါဝင်စားသော်လည်း မြေအနေအထားအရ စိုက်ပျိုးရန်ခက်ခဲခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေလုံလောက်စွာ မရရှိခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အဟန့်အတားတစ်ခု ဖြစ်သည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့လုပ်ဆောင်ရန် ရင်းနှီးမတည်ငွေ မပြည့်စုံပါ။ မွေးမြူရေး သီးသန့်ချေးငွေမရှိပါ။ကျေးရွာအခြေပြု အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင် ရန် ချေးငွေ၊ နည်းပညာ၊ စျေးကွက်စသော လက်လှမ်းမီမှု နည်းပါသည်။ လျှပ်စစ်မီး ရရှိခြင်းသည် လည်း ကျေးရွာအတွက် အခွင့်အလမ်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် နှင့်ဗျူဟာ

(က) ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာများကို ကျေးရွာလူထု ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်တွင် ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေပြုသော ကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အတူ အခြားစီးပွားရေး ကဏ္ဍများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ရည်ရွယ်၍ အောက်ပါကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် ၃ ချက်ကို ရေးဆွဲ ထားပါသည်။

(က) စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်များတိုးတက်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန်များ တိုးတက် မွေးမြူခြင်း၊ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားအလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပေါများလာခြင်းဖြင့် မိသားစုများ ဝင်ငွေတိုးလာစေရမည်။

(ခ) အခြေခံပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုများနှင့် အဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေခြင်းဖြင့် ကျေးရွာလူမှုဘဝ တိုးတက်လာရမည်။

(ဂ) ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရမည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ

အထက်ပါကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်များ ပြည့်မှီရန်အတွက် ကျေးရွာအတွင်း အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ ကိုကျော်လွှားနိုင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေ သော အလားအလာ အထောက်အပံ့များကို အသုံးချ၍ အောက်ပါဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာများကို သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာလူထုများပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။

(၁) ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်လာစေရန်** ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စိုက်ပျိုးရေ တစ်နှစ်ပတ်လုံးလုံလောက်စွာရရှိရန် ချိတ်ဆက်သွားရမည်။ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ထုတ်လုပ် ခြင်းနည်းပညာများ၊ ဘက်စုံပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်ရေးနည်းလမ်းများ၊ မြေဆီလွှာနှင့် မြေဩဇာ အသုံးပြုနည်းများ စသော စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများကို ချိတ်ဆက်ရယူသွားရမည်။ အာမခံချက်ရှိသော သီးနှံ ထုတ်ကုန်ဈေးနှုန်းများ ရရှိရန် မြို့နယ်သီးနှံကုန်သည်များ၊ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင် သွားရမည်။ မြို့နယ်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း၍

တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခြေခံမွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့် ကာကွယ်ဆေးကုသဆေးများ လက်လှမ်းမီရန် လုပ်ဆောင်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် အသေးစား၊အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေအစီအစဉ်များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပညာရေးတက်မြောက်မှုတိုးတက်လာစေရန် မိဘဆရာပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်ကြားရေးအထောက်အကူပြုများ ဖြည့်ဆည်းခြင်း၊ ကျောင်းအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်။ တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်ရယူသွားမည်။ ထို့အပြင် လူငယ်များ စာပေဗဟုသုတ လက်လှမ်းမီရန် စာဖတ်အလေ့အကျင့် ဖြစ်လာစေရန် စာကြည့်တိုက် အသင်းများ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ စာအုပ်စာပေများ လက်လှမ်းမှီရန် ပြန်/ဆက်ဌာနများ နှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲ၊ ဆွေးနွေးပွဲများဖန်တီးပေးခြင်း၊လူငယ်စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ မိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊ စာဖတ်ရန်အလေ့အထ ထွန်းကား ရန် အသိနိုးဆော်ခြင်း၊လူငယ်များ အားကစားလှုပ်ရှားမှုများ လက်လှမ်းမီရန် ဖန်တီးပေးရန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ကူးသန်းသွားလာရေးအတွက် ကျေးရွာတွင်းလမ်း၊ ချဉ်းကပ်လမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရန် ကျန်သော အိမ်ထောင်စုများအား လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းခြင်းများ ပြုလုပ်သွားခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ၏ အခြေခံ အဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

ဤကဏ္ဍသည် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် မလုပ်ဆောင်နိုင်သော၊ မဖြေရှင်းနိုင်သော ပြဿနာများအတွက် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် နိုင်ငံတော်အဆင့်၊ ဒေသအဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့်တွင် မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်ကျသော ထောက်ပံ့မှုများ၊ ချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ရည်ညွှန်း ပါသည်။

(က) ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသောကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်သည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်စွာရရှိရေးသည် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် အထွက်နှုန်းတိုးတက်ရန်အတွက်

များစွာ အရေးကြီးပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်ရန် ငွေကြေး၊ နည်းပညာများကို ဆည်မြောင်းဌာန၊ အခြား သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ လိုအပ်သော နည်းပညာ၊ ငွေကြေးပံ့ပိုးနိုင်ရန် မူဒါများ၊ အစီအစဉ်များ ချမှတ်ရန် လိုအပ်မည်။ ထို့အပြင် ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ မသုံးနိုင်ခြင်းများကြောင့် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းအထွက်နှုန်း ကျဆင်းလာပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးပညာပေးဌာနတွင် ဝန်ထမ်း မလုံလောက်ခြင်း၊ဘက်ဂျက်မပြည့်စုံခြင်း၊ ကွင်းပုံမှန်မဆင်းနိုင်ခြင်းများသည် အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မူဒါများ၊ ဘက်ဂျက်များ၊ ဒေသလိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲပြီး၊ ကျွမ်းကျင် ဝန်ထမ်းများ ဖြည့်ဆည်းခန့်ထားရေး၊ လုံလောက်သော ဘက်ဂျက် လျာထားချက်များ ထားရှိခြင်းများ ကို လုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။

(ခ) ကျေးရွာသူ/သားများသည် မိသားစုတစ်နိုင်တစ်ပိုင်ဝင်ငွေတိုးရန် အသေးစားမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ရင်းနှီးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အခြေခံမွေးမြူရေးစောင့်ရှောက်မှုများ မရရှိကြပါ။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးချေးငွေအစီအစဉ်များ ဆိုင်ရာမူဝါဒများ ချမှတ်သင့်ပါသည်။

(ဂ) ကျေးလက်ဒေသရှိ လူထုများ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်များဖြစ်သော ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာမူဝါဒများကိုလည်း ထိရောက်စွာလုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ အောက်ခြေတွင် လိုအပ်သော အခြေခံ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်များ၊ ပညာရေးအခြေခံအဆောက်အဦများ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် ဘက်ဂျက်ခွဲဝေခြင်းကို ပိုမိုတိုးမြှင့် လုပ်ဆောင်ရပါမည်။ ပညာရေးတတ်မြောက်မှုကို တိုးမြှင့် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ပညာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အဦများ ဖြည့်ဆည်းပေးရန် လိုပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာတွင် အမျိုးမျိုးသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာအခြေပြု အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရင်းနှီးလည်ပတ်နိုင်ရန် အဆင်ပြေသော လက်လှမ်းမီနိုင်သော ဘဏ်လုပ်ငန်းများ၊ ချေးငွေစနစ်များ လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအခြေခံ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အခြေခံကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ၊ တန်ဖိုးမြှင့် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် မူဒါများ ချမှတ်လုပ်ဆောင်ရန် လိုပါမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ကာလ

(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်။ ။ ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေး အန္တရာယ် သက်ရောက်မှု များမရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့် အများ ပြောင်းလဲမှု ရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက် များအား ထည့်ဝင်လာ နိုင်ပါ သည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေး စီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စများ နှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲ ရန်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်**ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း။ ။ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက် ဆိုင်ရာ အချက်အလက် များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအ`ထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက် လုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ – စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်) ၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်း ဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖေါ်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁) သာမန်အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ။ ။ လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခစသည်များ

(၂) ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် (Capital Expendiuture) ဥပမာ။ ။ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ။

(၃) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ – ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံး စရိတ်၊

(၄) လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

ကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးစီမံချက်များကို ကျေးရွာတွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ၊ လိုအပ်ချက်များကိုအခြေခံ၍ ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးစားပေး စီမံချက်များကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံချက်ကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါ သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံချက်ကာလ အပိုင်း အခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေး အဆင့်	ကာလ					မှတ် ချက်
			၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	
၁	ကျေးရွာတွင်းအဝင်လမ်းနှင့် တံတားကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	၁		√				

၉။ ဘက်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဗျူဟာအစီအစဉ်

ဘက်ဂျက်အစီအစဉ်ကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဘက်ဂျက်ကို အစီအစဉ် ရေးဆွဲချိန်တွင် ကုန်ကျစရိတ်ကိုအခြေခံ၍ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားပါသည်။ အမှန် တကယ်ကုန်ကျ နိုင်မည့် ဘက်ဂျက်ကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများများမှ နည်းပညာနှင့် ငွေကြေး အကူအညီများရယူ၍ ပြန်လည်တွက်ချက်သွားရန် လိုအပ်ပါမည်။ ဖော်ပြပါဘက်ဂျက်အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာလူထုမှ ထည့်ဝင်သော လုပ်သားအင်အား၊ လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများ၊ ပူးပေါင်းပါဝင်သော အချိန်များကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထားခြင်း မရှိပါ။

စဉ်	စီမံချက်	စုစုပေါင်း ခန့်မှန်း ဘက်ဂျတ်	သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု	စွမ်းဆောင် ရည် မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့
၁	ကျေးရွာတွင်းအဝင်လမ်းနှင့် တံတားကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း			√		

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံချက်လုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်များဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှု ဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ် များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန် ပေးထားသော

ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေ ကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတား ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း

များကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ် ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်း အချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက် အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့ အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report) ကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှု ကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါ အချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်း ယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ (၂) မျက်နှာ ၊ (၃) မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင် ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေ များကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြ နိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)
- သတင်းမီဒီယာများ
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင် သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့ အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ	စီမံချက်	ရမှတ်	ဦးစားပေး အဆင့်	စီမံကိန်း ရှင်းလင်းချက်	မှတ်ချက်
၁။ အခြေခံ အဆောက်အဦ	၁။ ကျေးရွာတွင်း အဝင်လမ်းနှင့် တံတားကွန်ကရစ် ခင်းခြင်း	၁၀၀	၁		

ပြဿနာ	ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
၁။ အခြေခံအဆောက်အဦ • ကျေးရွာအဝင်လမ်း နှင့် တံတား မကောင်းခြင်း	•မြေသားလမ်း ဖြစ်နေခြင်း •မိုးရာသီတွင် သွားလာ ရခက်ခဲခြင်း •ဖြတ်သန်းသွားလာမှု များပြားခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနရှိခြင်း	•ငွေကြေးခက်ခဲခြင်း •ဆင်းရဲခြင်း	•ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ရန် •ကျေးရွာတွင်းအဝင်လမ်း နှင့် တံတား ကွန်ကရစ် ခင်းရန်	•ကျေးလက်ဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း •ကျေးရွာတွင်း အဝင်လမ်း နှင့် တံတား ကွန်ကရစ် ခင်းခြင်း

ရည်ညွှန်းချက်များ

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၈၊ ဩဂုတ်လ၊

၂။ ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ